

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (10 - 14 Temmuz)**Türkiye**

- İşsiz sayısı 2023 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre 193 bin kişi azalarak 3 milyon 328 bin kişi oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı ise 0.5 puan azalarak %9.5 seviyesinde gerçekleşti. Böylece işsizlik 2014'ten bu yana en düşük seviyede gerçekleşirken geniş tanımlı işsizlik ise %22.5 oldu.
- Mayıs ayında cari işlemler açığı geçen yılın aynı dönemine göre %36 artarak 7.9 milyar dolar ile piyasa beklentisinin üstünde gerçekleşti (piyasa beklentisi: 6.8 milyar dolar). Cari işlemler açığı 12 aylık kümülatif toplamda ise Nisan'daki 57.8 milyar dolardan Mayıs'ta 59.9 milyar dolara yükseldi.
- Sanayi üretim endeksi Mayıs ayında arındırılmamış verilerle yıllık %11.3 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık %0.2 azaldı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise Mayıs ayında bir önceki aya göre %1.1 arttı.

ABD

- Enflasyon Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3'e gerileyerek beklentilerin altında gerçekleşti ve 2 yılın en düşük seviyesine indi. Çekirdek enflasyon ise beklentilerin altında açıklanarak yıllık bazda %4.8'e geriledi.
- ÜFE Haziran'da bir önceki aya göre beklentilerin altında %0.1 artış gösterdi. ÜFE yıllık bazda ise %0.1 artarak üç yılın en yavaş artışını kaydetti. Gıda ve enerji hariç üretici fiyatları aylık %0.1 artarken; yıllık bazda ise %2.4'lük artış gösterdi.
- Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi Temmuz ayında öncül verilere göre 72.6 seviyesine yükselerek beklentilerin üstünde gerçekleşti ve Eylül 2021'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

Avrupa

- Euro Bölgesi'nde yatırımcı güveni, -17 seviyesinden Temmuz'da 5.5 puanlık düşüşle -22.5 puana geriledi. Endeks, beklenenden fazla düşerek Kasım 2022'deki enerji krizinden bu yana en düşük seviyeye geriledi.
- Euro Bölgesi'nde ZEW endeksi Haziran ayındaki -10'dan Temmuz ayında -12.2 seviyesine geriledi.
- Euro Bölgesi'nde sanayi üretim endeksi Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre beklentilerin üstünde %2.2 geriledi.
- Almanya'da enflasyon Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre beklentilere paralel %6.4 arttı.
- Almanya'da ZEW endeksi Haziran'daki -8.5 seviyesinden Temmuz ayında Aralık 2022'den bu yana en düşük seviye olan -14.7 seviyesine geriledi.
- Fransa'da enflasyon Haziran ayında bir önceki aya göre %0.2, bir önceki yılın aynı ayına göre %4.5 artarak beklentilere paralel gerçekleşti.
- İngiltere ekonomisi büyüme oranı Mayıs ayında %0.1 daralma beklentilerine karşın çeyreklik bazda değişmedi.

Asya

- Japonya'da üretici fiyatları Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre %4.1 arttı. Üretici fiyatları aylık bazda %0.2 düşüş gösterdi.
- Çin Merkez Bankası, %2.65 olan orta vadeli kredi faiz oranlarını değiştirmede.
- Çin ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %6.2 ile beklentilerin altında büyüdü. Ülke ekonomisi bir önceki çeyreğe göre ise %0.8 büyüdü.
- Çin'de perakende satışlar Haziran ayında tüketim harcamalarındaki zayıflığın etkisiyle bir önceki yılın aynı ayına göre %3.1 ile beklentilerin altında artış gösterdi.

Diğer

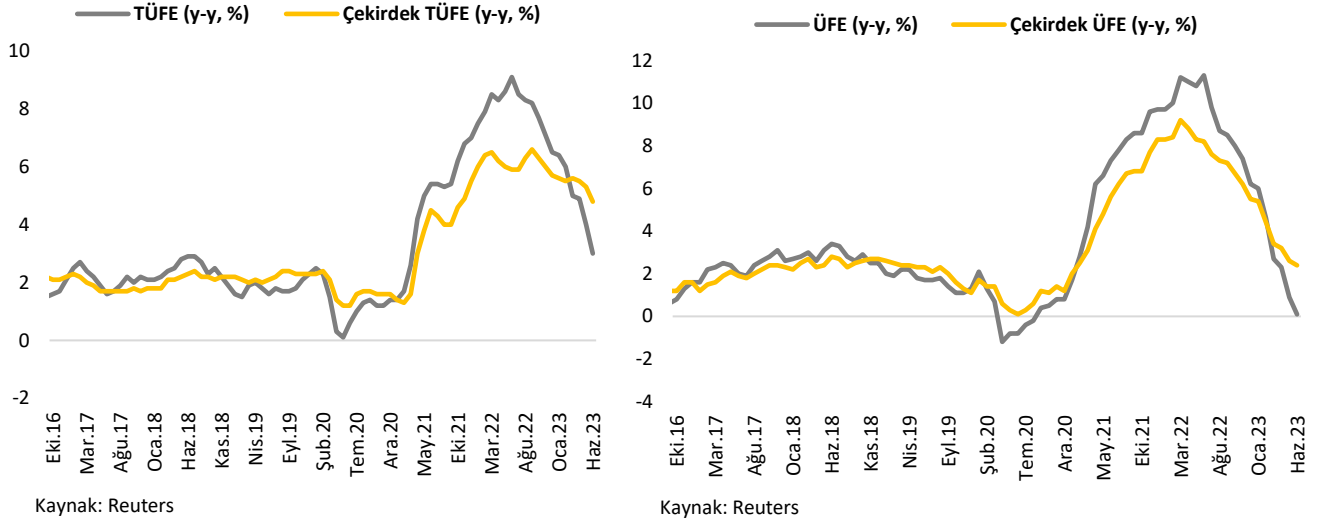
- Kanada Merkez Bankası (BoC) politika faizini beklentilere paralel 25 baz puan artırarak 2001'den bu yana en yüksek seviye olan %5'e çıkardı.

- Yeni Zelanda Merkez Bankası (RBNZ), faiz artırım sürecine ara verdi ve gösterge faiz oranı 14 yılın en yüksek seviyesi olan %5.50 olarak bırakıldı. Ancak RBNZ, bir süre daha sıkı para politikasına gerek olduğu konusunda uyardı.
- Avustralya Merkez Bankası (RBA) Başkanı Philip Lowe, para politikasında biraz daha sıkılaştırma yapılmasının muhtemel olduğunu söyledi.
- Arjantin Merkez Bankası (BCRA), enflasyonun üst üste iki ay belirgin bir şekilde yavaşladığını belirterek, gösterge faiz oranında değişikliğe gitmedi ve Leliq faiz oranı %97 olarak kaldı.

Ayrıntılar...

Yurt dışı

ABD’de TÜFE 2 yılın en düşük seviyesine gerilerken; ÜFE yıllık bazda üç yılın en yavaş artışını kaydetti.

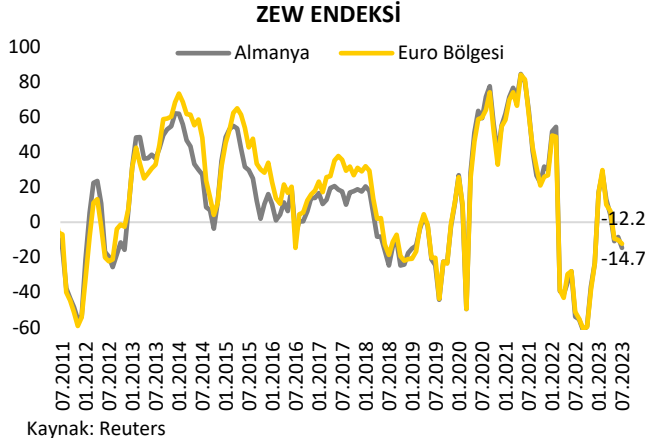

ABD’de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Haziran’da aylık bazda %0.2 arttı. TÜFE yıllık bazda beklentilerin altında gerçekleşerek %3’e geriledi. Böylece enflasyon Mart 2021’den bu yana en düşük seviyede gerçekleşti. Fed’in yakından takip ettiği çekirdek enflasyon tahminlerin altında aylık %0.2 arttı; böylece artış 4. ayda da devam etti. Yıllık bazda ise beklentilerin altında %5.3’ten %4.8’e geriledi.

Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Haziran’da aylık bazda beklentilerin altında %0.3 arttı. Yıllık bazda ise ÜFE %0.9’dan %0.1’e gerileyerek üç yılın en yavaş artışını kaydetti. Ulaştırma ve depolama maliyetlerindeki keskin düşüşe rağmen hizmet maliyetleri yükseldi. Ürün fiyatları ise çok az değişti. Gıda ve enerji hariç üretici fiyatları aylık %0.1 artarken; yıllık bazda ise %2.4’lük artış gösterdi.

ABD’de TÜFE’nin yıl sonunda %3.2’ye; çekirdek TÜFE’nin ise %3.9’a gerilemesi bekleniyor. Fed’den Temmuz ayında da faiz artırımını beklenmesine rağmen açıklanan enflasyon verisinin ardından gelecek toplantılarda faiz artırımına gitmeyeceği beklentileri güçlendi.

Euro Bölgesi'nde yatırımcı güveninde düşüş devam ediyor.

Almanya'da yatırımcıların ekonomiye güvenini gösteren ZEW ekonomik görünüm endeksi Temmuz'da -14.7 ile bu yılki en düşük seviyede gerçekleşti. Endeks beklentilerin de altında kaldı. Almanya'da ZEW Mevcut Durum Endeksi ise Temmuz'da önceki aya kıyasla 3 puan azalarak -59.5 puana geriledi.

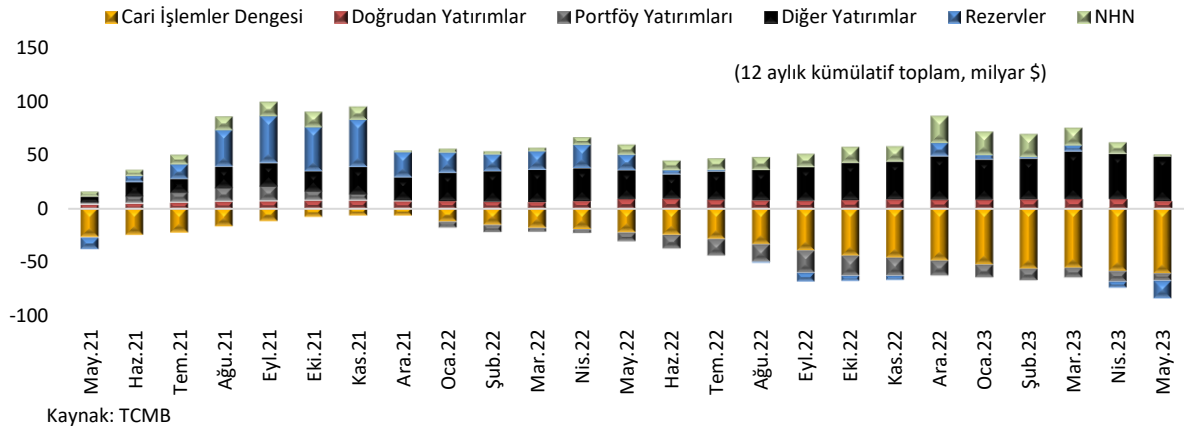
ZEW Başkanı Prof. Dr. Achim Wambach, Euro Bölgesi ve ABD'de kısa vadeli faiz oranlarının yükselmeye devam edeceği beklentisi nedeniyle finans piyasası uzmanlarının ekonomik durumun yıl sonunda daha da kötüleşmesini beklediğini söyledi. Ayrıca Çin gibi Almanya'nın önemli ihracat pazarlarında zayıflık nedeniyle ihracata yönelik sektörlerde güvenin daha da kötüleşmesi olası görünüyor.

Almanya ekonomisi, bu yılın ilk çeyreğinde %0.3 daralarak teknik olarak resesyona girmişti.

Euro Bölgesi'nde Haziran'da -10 olan ZEW ekonomik görünüm endeksi Temmuz'da -12.2'ye gerileyerek son yedi ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Avrupa Merkez Bankası'nın Haziran ayı toplantısının tutanaklarına göre yılın ilk çeyreğinde iç talepteki gerilemeye dikkat çekilerek para politikasındaki sıkılaştırmanın reel ekonomiye de yansıtıldığına dair bir işaret olarak değerlendirilebileceği, büyüme görünümünün ECB'nin büyüme tahminlerinden ayrıştığı tartışıldı. Temmuz ayı itibarıyla APP kapsamında yeniden yatırımların sona erdirilmesinin onaylanmasına dair bir fikir birliği olduğu görüldü.

Yurt içi

Cari işlemler dengesi 2023 yılı Mayıs ayında 7.90 milyar dolar açık verdi.

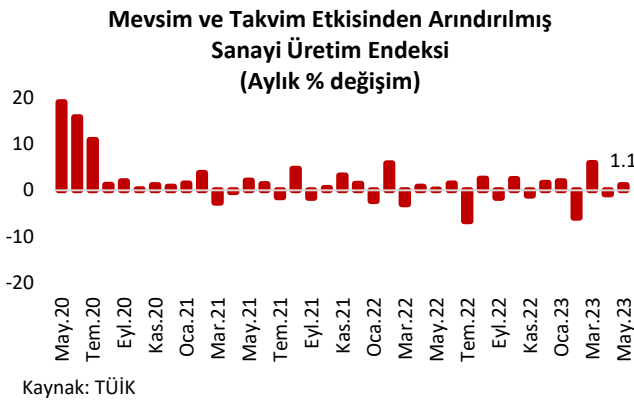

Mayıs ayında cari işlemler açığı yıllık bazda %36 artarak 7.9 milyar dolar ile piyasa beklentisinin üstünde gerçekleşti (piyasa beklentisi: 6.8 milyar dolar). Cari işlemler açığının Mayıs ayındaki genişlemesinde, altın ithalatına getirilen kısıtlamalara rağmen ithalatın artması, kurdaki gelişmelerle ithal talebinin öne çekilmesi ve turizm gelirlerinin cari açık üzerindeki kompanse etkisinin sınırlı kalması belirleyici oldu.

Çekirdek cari denge olarak da ifade edilen enerji ve altın hariç cari işlemler dengesinde Nisan ayında 22 ay sonra ilk kez cari açık verilmesinin ardından Mayıs ayında açık genişledi. Söz konusu veri 2022 Mayıs'ta 0.99 milyar dolar çekirdek cari fazla verirken, 2023 Mayıs'ta 1.3 milyar dolar cari açık yaşandı. Cari işlemler açığı 12 aylık kümülatif toplamda ise Nisan'daki seviyesi olan 57.8 milyar dolardan Mayıs'ta 59.9 milyar dolara yükseldi.

7.9 milyar dolar cari açığın yaşandığı bir ortamda doğrudan, portföy ve diğer yatırımlardan 1.2 milyar dolar net çıkış, 7.4 milyar dolar net hata noksan kaleminden çıkış olması sonucu Mayıs ayında rezerv varlıklar 16.6 milyar dolar azalış gösterdi. Rezervlerdeki söz konusu azalış tarihi yüksek seviye olan Mart 2020 seviyesinde gerçekleştiği, net hata noksan kaleminin ise Aralık 2021'deki 10 milyar dolarlık sermaye çıkışının ardından Mayıs ayında en yüksek seviyede gerçekleştiği dikkat çekti.

Sanayi üretim endeksi Mayıs ayında yönünü yukarı çevirdi, dönüşün devam edip etmeyeceği takip edilecek.

Sanayi üretim endeksi Mayıs ayında arındırılmamış verilerle yıllık %11.3 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış verilerle ise yıllık %0.2 azaldı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise Mayıs ayında bir önceki aya göre %1.1 arttı .

Arındırılmamış bazda Nisan ayında yaşanan sert gerilemenin ardından Mayıs'ta hızlı bir dönüş yaşanması, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilerle Nisan ayındaki düşüşün Mayıs'ta artışa dönmesi ve takvim etkisinden

arındırılmış verilerle sanayi üretimindeki gerilemenin yavaşlaması sanayi üretiminde yukarı yönlü bir dönüş olduğuna işaret etmektedir. Bu dönüşün devam edip etmeyeceği önemli olacak.

TCMB Temmuz ayı Piyasa Katılımcıları Anketi açıklandı.

	Haziran ayı anket dönemi	Temmuz ayı anket dönemi
Dolar/TL (cari yıl sonu)	26.18	28.45
TÜFE (cari yıl sonu, %)	38.55	43.82
TÜFE (12 ay sonrası, %)	30.65	33.21
TÜFE (24 ay sonrası, %)	18.12	19.04
Büyüme (2023, %)	3.8	3.7
Cari Denge (2023, milyar \$)	-40.3	-41.6

TCMB tarafından yayınlanan Piyasa Katılımcıları Anketi'nde cari yıl sonu tüketici enflasyonu beklentisi bir önceki anket döneminde %38.55 iken, bu anket döneminde %43.82 oldu. 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde %30.65 iken, bu anket döneminde %33.21 oldu. 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla %18.12 ve %19.04 olarak gerçekleşti. 2023 yılı büyüme beklentisi %3.8'den %3.7'ye geriledi. 2023 yılı cari açık beklentisi ise 40.3 milyar dolardan 41.6 milyar dolara yükseldi. Cari yıl sonu döviz kuru beklentisi bir önceki anket döneminde 26.18 TL iken, bu anket döneminde 28.45 TL oldu.

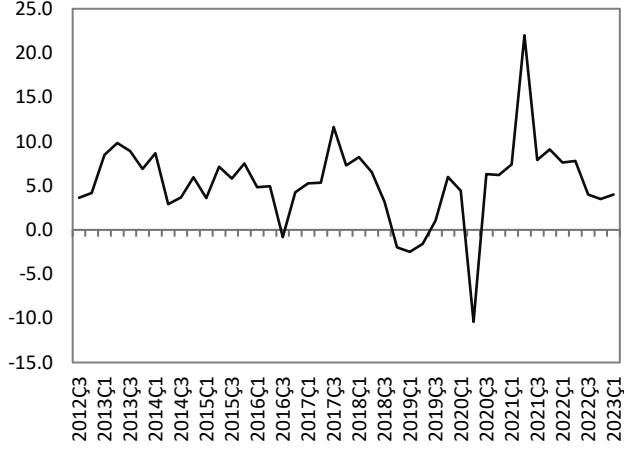
Haftalık Veri Takvimi (17 – 21 Temmuz 2023)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
17.07.2023	Türkiye	Merkezî Yönetim Bütçe Dengesi (Haziran)	118.9 milyar ₺	219.6 milyar ₺ (Açıklandı)
	ABD	New York Fed İmalat Endeksi (Temmuz)	6.6	-4.3
	İtalya	TÜFE (Haziran, y-y)	%7.6	%6.4 (Açıklandı)
18.07.2023	Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (Mayıs, a-a)	%4.7	--
	ABD	Perakende Satışlar (Haziran, a-a)	%0.3	%0.5
		Sanayi Üretim Endeksi (Haziran, y-y)	%0.2	--
19.07.2023	ABD	İnşaat İzinleri (Haziran, öncül, a-a)	%5.6	--
		Konut Başlangıçları (Haziran, a-a)	%21.7	--
	Euro Bölgesi	TÜFE (Haziran, y-y)	%6.1	%5.5
	İngiltere	TÜFE (Haziran, y-y)	%8.7	%8.2
20.07.2023	Türkiye	TCMB PPK Toplantı Kararı	%15	--
		Tüketici Güven Endeksi (Temmuz)	85.1	--
		Merkezî Yönetim Borç Stoku (Haziran)	4,734.4 milyar ₺	--
	ABD	Haftalık İşsizlik Maaş Başvuruları	--	242 bin kişi
		Philadelphia Fed İmalat Endeksi (Temmuz)	-13.7	-10.4
		Öncül Göstergeler Endeksi (Haziran, a-a)	-%0.7	-%0.6
		İkinci El Konut Satışları (Haziran, a-a)	%0.2	--
	Euro Bölgesi	Cari İşlemler Dengesi (Mayıs)	4.2 milyar €	--
	Almanya	ÜFE (Haziran, y-y)	%1	%0
	Japonya	Dış Ticaret Dengesi (Haziran)	-1372.5 milyar ¥	-46.7 milyar
21.07.2023	İngiltere	Tüketici Güven Endeksi (Temmuz)	-24	-26
		Perakende Satışlar (Haziran, y-y)	-%2.1	-%1.5
	Japonya	TÜFE (Haziran, y-y)	%3.2	%3.5

TÜRKİYE

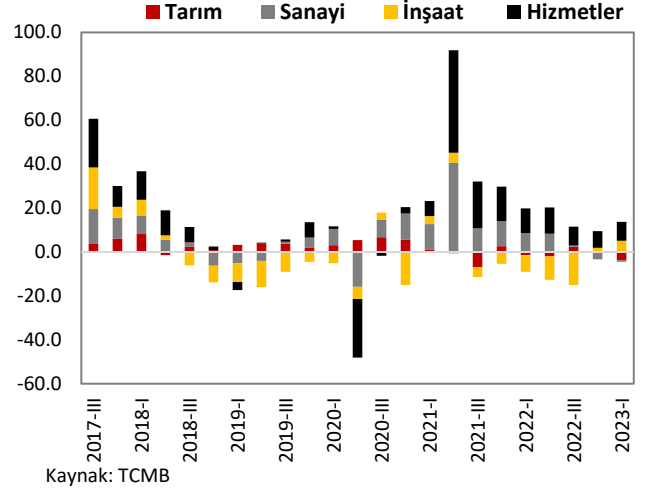
Türkiye Büyüme Oranı

Reel GSYH (y-y, %)

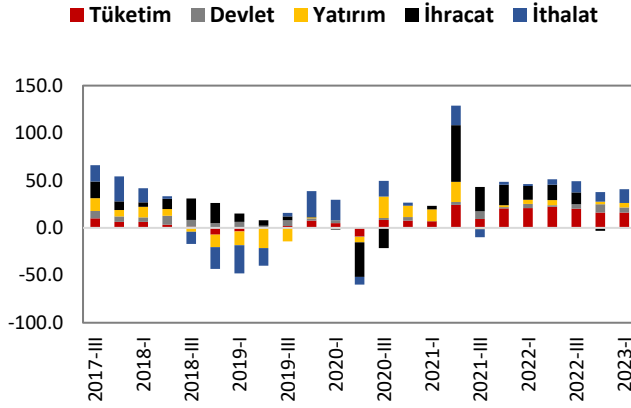
Kaynak: TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

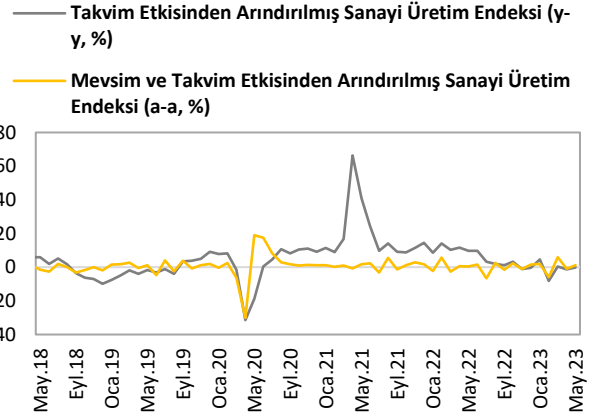
Kaynak: TCMB

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

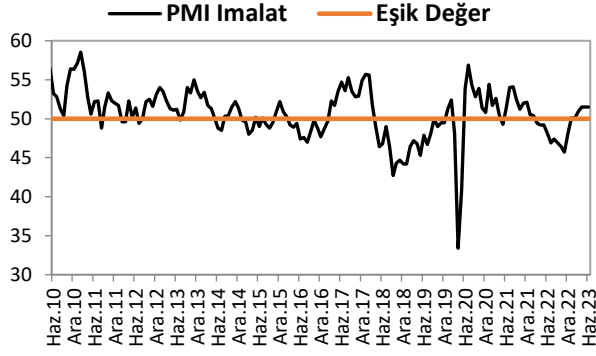
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

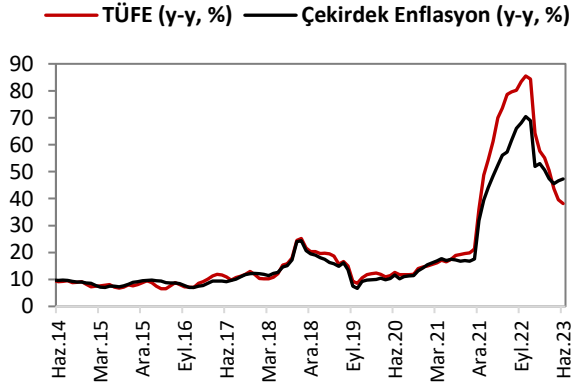
Kaynak: TÜİK

İmalat PMI

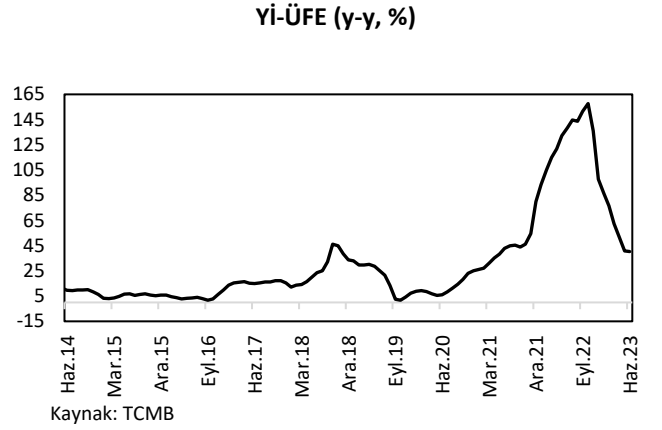

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

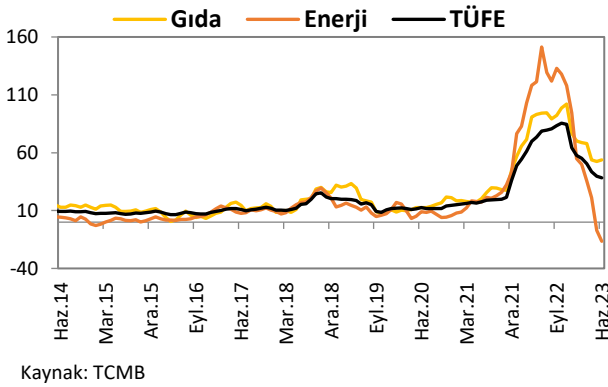
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

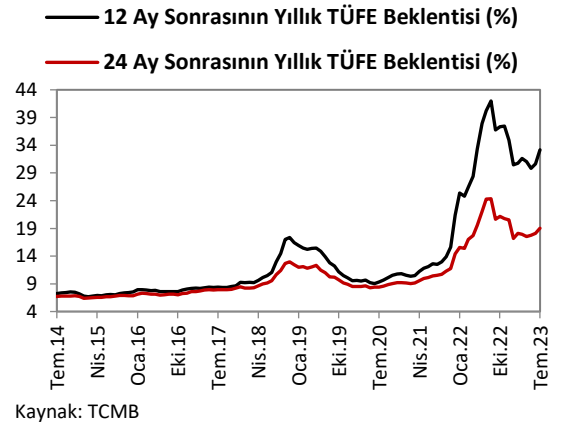
Yİ-ÜFE

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

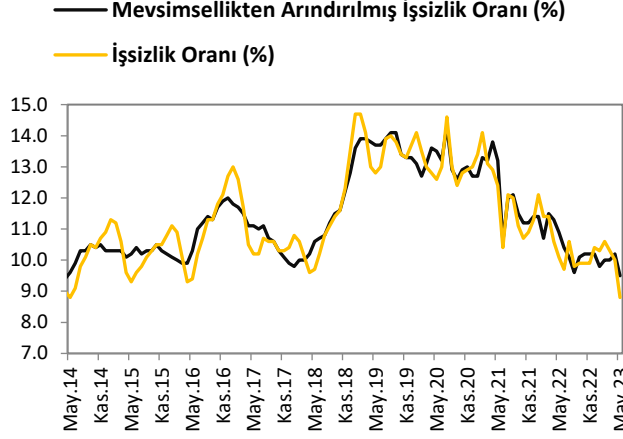

Enflasyon Beklentileri

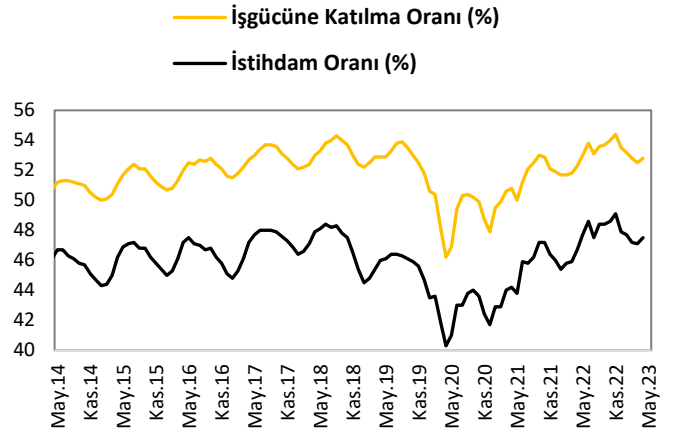

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

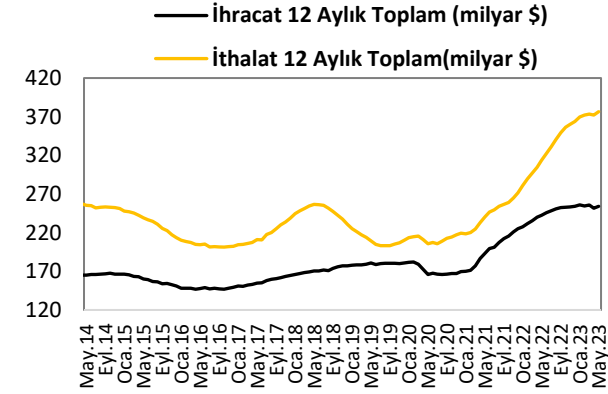

İşgücüne Katılım Oranı

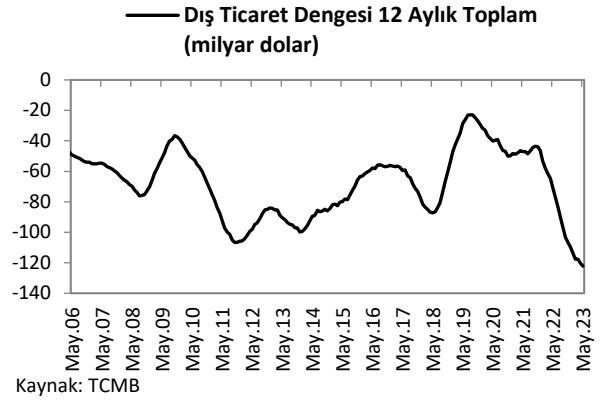

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

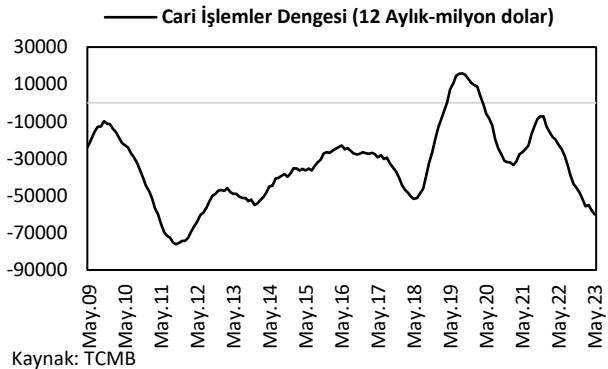
İthalat-İhracat

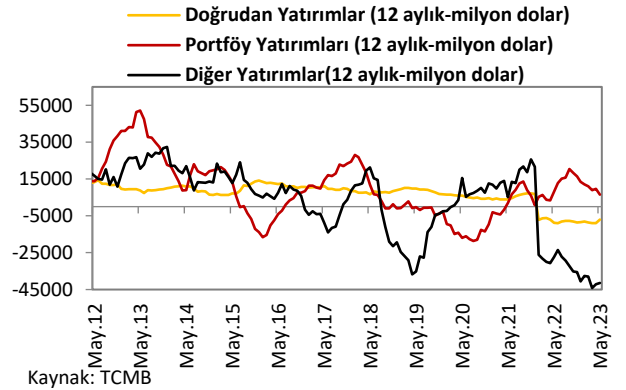
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

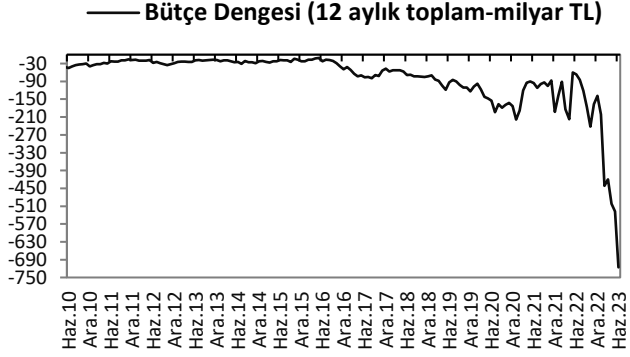

Sermaye ve Finans Hesabı

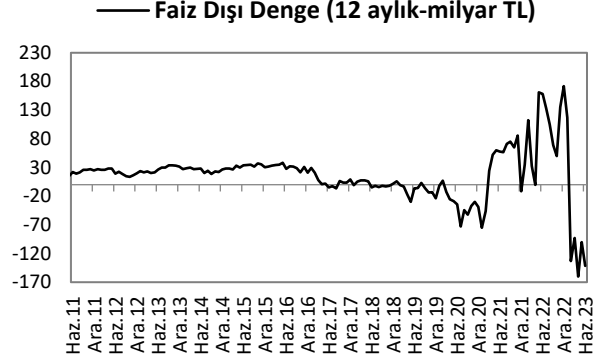

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

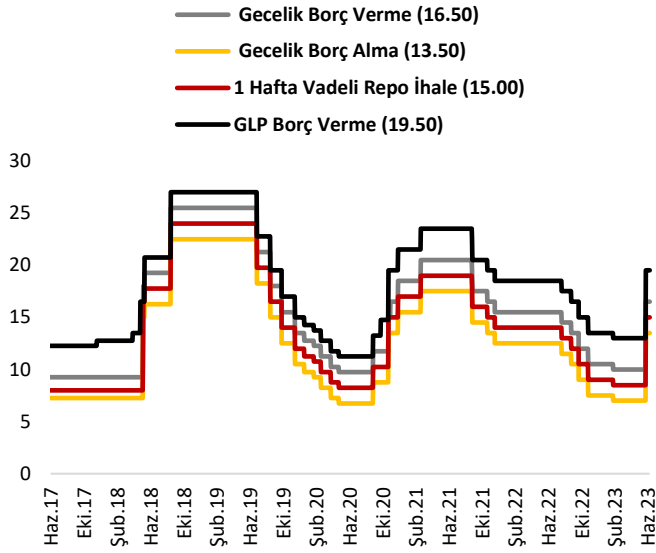
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2021	7,248,789	11.0	12.0	17.5	76.6
2022	15,006,574	5.6	10.5	5.7	77.1
Son Yayınlanan	4,631,792 (2023-I)	4.0 (2023-I)	9.5 (Mayıs 2023)	-0.2 (Mayıs 2023)	76.80 (Haziran 2023)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023 (Haziran)	38.21	47.33	40.42		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
Son Yayınlanan (07.07.2023)	4,138,427	10,913,502	11,189,108	418,026	69,835
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2021	12.50	15.50	14.00		
2022	7.50	10.50	9.00		
Son Yayınlanan (17.07.2023)	13.50	16.50	15.00		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2021	-7.2	271.4	225.2	-46.2	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
Son Yayınlanan	-7.9 (Mayıs 2023)	38.2 (Mayıs 2023)	21.7 (Mayıs 2023)	-12.5 (Mayıs 2023)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2021	1,321.2	1,426.6	1,485.6		
2022	1,905.3	2,128.9	2,517.0		
Son Yayınlanan	2,348.1 (Mayıs 2023)	2,386.3 (Mayıs 2023)	2,934.2 (2023-I)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2021 (Haziran)	113.4	88.3	-25.0	-15.6	
2022 (Haziran)	212.1	181.0	-31.1	-18.3	
2023 (Haziran)	487.9	268.2	-219.6	-182.3	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	2.45 (2023-I)	31.2 (2023-I)	-5.7 (2023-I)		

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Müdü Yardımcısı	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.